

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 3 Ekim 2024
Sayı : 806

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çölyak hastalığı, buğday, arpa ve çavdar gibi gluten içeren tahıllara karşı bağışıklık sisteminin anormal tepki vermesiyle ortaya çıkan bir otoimmün hastalıktır. Çölyak hastalığına sahip bireyler gluten tükettiğinde, ince bağırsakları hasar görür ve besin emilimi olumsuz etkilenir. Bu durum, sindirim sorunlarından kronik yorgunluğa kadar geniş bir yelpazede sağlık problemlerine yol açabilir. Dünya genelinde milyonlarca insanı etkileyen bu hastalık, bireylerin yaşam kalitesini düşürmekte ve gluten içermeyen ürünlere yönelik büyük bir talep yaratmaktadır. Bu talebe yanıt vermek ve çölyak hastalarına daha uygun yaşam alanları sağlamak amacıyla farklı sektörlerin, kamu kurum ve kuruluşlarının çözüm önerileri üretmesi, toplumda çölyak hastalığı ile farkındalığın artırılması ve bu hastalığa maruz kalan vatandaşlarımıza yapılabilecek desteklerin ve çölyak hastalarının hayat kalitesinin yükseltilmesi amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ve teklif ederiz. 01.10.2024

Saygılarımızla

Op. Dr. Ali KARAÖBA

Uşak Milletvekili

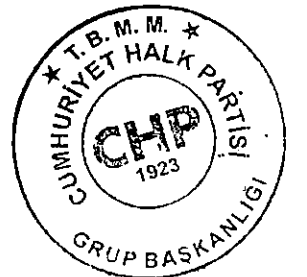
GEREKÇE

Çölyak hastalığı (Çölyak Sprue veya Gluten Enteropatisi olarak da bilinir), genetik olarak yatkın bireylerde gluten tüketiminin bağışıklık sisteminin anormal tepkisini tetiklemesi sonucu ince bağırsakta hasara neden olan kronik bir otoimmün hastalıktır. Bu hastalıkta gluten, ince bağırsakta villus adı verilen ince yapıları tahrip eder. Bu villuslar, besinlerin emilimini sağlar; dolayısıyla villusların zarar görmesi, besin emiliminde ciddi bozukluklara yol açar. Çölyak hastalığının belirtileri, kişiden kişiye değişkenlik gösterebilir ve her yaştan bireyde ortaya çıkabilir. Başlıca belirtiler şunlardır:

- Kronik ishal veya kabızlık
- Karın ağrısı ve şişkinlik
- Kilo kaybı veya gelişim geriliği (çocuklarda)
- Kansızlık (anemi)
- Cilt döküntüleri (dermatitis herpetiformis)
- Yorgunluk ve halsizlik
- Osteoporoz (kemik erimesi)
- Sinir sistemi bozuklukları (baş ağrısı, depresyon, dikkat dağınıklığı)

Çölyak hastalığı yalnızca sindirim sistemiyle sınırlı değildir. Hastalık, nörolojik sorunlara, cilt rahatsızlıklarına ve endokrin bozukluklara da yol açabilir. Genetik bir hastalık olan Çölyak, genellikle HLA-DQ2 ve HLA-DQ8 genlerine sahip kişilerde görülür. Ancak genetik yatkınlığı olan her bireyde çölyak hastalığı gelişmeyebilir. Çevresel faktörler (örneğin erken çocukluk döneminde gluten tüketimine başlama yaşı) ve viral enfeksiyonlar da hastalığın tetikleyicileri arasında gösterilmektedir.

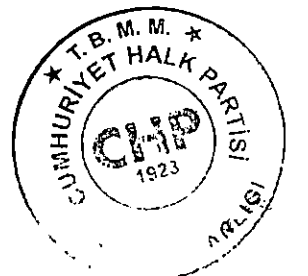
Çölyak hastalığının bilinen tek tedavisi yaşam boyu glutensiz bir diyet uygulamaktır. Glutensiz diyet, buğday, arpa ve çavdar gibi gluten içeren tüm gıdaların tüketimini tamamen yasaklar. Diyet takip edilmezse, hastalarda ciddi sağlık sorunları ortaya çıkabilir. Çölyak hastalığı tedavi edilmezse veya diyet düzgün uygulanmazsa, uzun vadede ciddi komplikasyonlar ortaya çıkabilir.

Çölyak hastalığı, dünya nüfusunun yaklaşık %1'ini etkiler. Ancak teşhis edilmemiş birçok vaka olduğu düşünülmektedir. Birçok kişi hastalığın semptomsuz veya hafif formlarını yaşadığından, teşhis edilmesi zor olabilir. Ülkemizde Çölyak hastalığı görülme sıklığı toplumun yaklaşık %1- %0.03 etkilediği düşünüldüğünde en çok 850 bin ve en az 250 bin hasta beklenmektedir. Sağlık Bakanlığı'nın Sağlık Bilgi Sistemlerinden elde edilen verilere göre Türkiye'de tanı almış çölyak hasta sayısı 2023 Kasım ayı sonu itibari ile 166.614 olarak belirtilmiştir. (Sağlık Bakanlığı)

Çölyak hastalığının farkındalığının artırılması, erken teşhis ve günlük hayattaki bazı sektörlerin ve kurumların bu hastalığa karşı duyarlı olması tedavi açısından büyük önem taşımaktadır. Glutensiz yiyecek üreten şirketlere vergi indirimleri yapılması, çölyak hastaları için üretim yapan şirketlerin teşvik edilmesi, kamu kurumlarının gıda üreten alt kuruluşlarında glutensiz ürünlerin de mutlaka yer alması, yerel yönetimlerin sosyal tesislerinde glutensiz ürün bulundurma zorunluluğu, toplumda bu konuda gerçekleştirilecek iletişim ve farkındalık çalışmalarının artırılması ve teşvik edilmesi hastalıkla mücadele noktasında oldukça önemlidir.

Tüm bu gerekçelerle ülkemizde Çölyak hastalığının geldiği durumun ortaya çıkarılması ve verilerin kamuoyu ile paylaşılması, toplum sağlığının korunması, önlenebilir hastalıklardan kaynaklı ciddi sağlık sorunlarının sona erdirilmesi, glutensiz üretimi teşvik eden uygulamaların artırılması, gluten intoleransı, troid bezi hastalığı ve hashimoto hastalığı olanlar için de glutensiz ürünlerin marketlerde yaygınlaştırılması, bu hastalıklara sahip vatandaşlarımızın yurtdışı kaynaklı glutensiz ürün alımında kolaylıkların sağlanması ve Çölyak hastalığı başta olmak üzere gluten alerjisi ile ilgili farkındalığın artırılarak özellikle çocuklarımızın korunması amacıyla Anayasanın 98, İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

806 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Ergin ALTAY	İstanbul	E. Altın
Barış BEKTAŞ	KONYA	Barış
Orhan SENER	Adana	Orhan
Özgür Erdem İNCE	Adana	Özgür
Ayhan Yaran	Adana	Ayhan
Utku Gökör	Eskişehir Mu.	U. Gökör
Jale Nur SÖLÜ	Eskişehir Mu.	J. Sözü
Erim Karakul	Aydın	Erim
Talat DİNÇER	Mersin	Talat
Ali Erdem	H. Mersin	Ali
Özgür Ceylan	Çankırı	Özgür
Necdet Güdük	Kırklareli	Necdet
Serkan Sarı	Balıkesir	Serkan
A. Tuncay ÖZKAN	İzmir	A. Tuncay
Seyit Torun	Ordu	Seyit
Ayhan KARUT	Adana	Ayhan
Mahir POLAT	İzmir	Mahir
Ömer Fethi Arar	Adana Mu.	Ömer
A. R. T. NALBAĞCI	İzmir	A. R. T.
Hüseyin YILMAZ	Aydın	Hüseyin

